

2024

MTBPS

MEDIUM TERM
BUDGET POLICY
STATEMENT

• 30 October 2024

TSALWA RA KU HLAMUSELA VUENTI XITSONGA

XANA MTBPS I YINI?

Xitatimente xa Pholisi ya Mpimanyeto wa Nkarhi wa le Xikarhi (MTBPS) xi kombisa rimba ra pholisi ra Mpimanyeto lowu nyikiwaka Nyenyenyani yin'wana na yin'wana, langutisisa hi vuntshwa vuvhumbhi bya ikhonomi bya Timali ta Tiko, pimanyeta tinhlayo ta mpimanyeto ta nkarhi wa le xikarhi, hundzuluxa mimpimanyeto ya tindzawulo ta mfumo ta lembe ximali ra sweswi na ku endla micinco ya xihatla eka ntirhiso wa mali.

XANA MTBPS YI ANDLARIWA RINI?

Yi andlariwa tin'hweti tinharhu ku nga se va na mpimanyeto wa tiko, hi Nhlangua lembe rin'wana na rin'wana. Yi andlariwa

hi xihatla endzhaku ka endlelo ra Xiviko xa Mpfuxeto wa Mpimanyeto na Swibumabumelo (BRRR, laha swiviko swa lembe swa tindzawulo swi langutisisiwaka.

HIKOKWALAHOKAYINI MTBPS YI RI NA NKOKA?

MTBPS yi tirha ntirho wa nkoka eka endlelo ra mpimanyeto hinkwaro hikuva yi seta thoni ya rimba ra swa timali (leri kombisaka eka mpimoxikarh lowu anameke wa mpimanyeto wa mali hinkwayo, ntirhiso na ku lombela eka lembe rero) eka mpimanyeto wa rixaka lowu landzelaka. Yi tlhela yi nyika Palamende na tiko hinkwaro hi mpfuxeto wa leswi Timali ta Tiko ti vonisaka xiswona xiyimo xa sweswi xa ikhonomi. Mpimanyeto i xitirhisiwa xa nkoka swinene eka ikhonomi ya

national treasury

Department:
National Treasury
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

TSALWA RA KU HLAMUSELA VUENTI

#MTBPS2025

mfumo, tanihi leswi wu kombisaka swirhangeni swa pholisi ya ikhonomi ya tiko hi ku hundzuluxa swirhangeni na vutinyiketi bya politiki swi va ntirhiso wa mali. Holobye Godongwana u languteriwa ku nyika langutelo ra ikhonomi ya Afrika Dzonga tanihi leswi ri xopaxopiweke na ku vhumbehiwa hi Timali ta Tiko. Langutelo ra ikhonomi i xilangutelo lexi vhumbehiweke xa leswi ikhonomi yi nga ta tirhisa swona kahle hi nkarhi wa kotara leyi taka, lembe kumbe nkarhi woleha. Leswi swi ta katsa vuvhumbhi bya inifulexini, nkulo wa vuhumelerisi, nkayivelo wa mitirho na ndzinganiso wa mabindzu. Langutelo ra ikhonomi i ra nkoka naswona ri langutisiwa hi vukheta hi vavekisi, tiejensi to pima swiyimo, vahakerivaxibalo, na vaakatiko hi ku angarihela.

XANA KOMITI YA NTIRHISO WA NKARHI WA LE XIKARHI I YINI (MTEC)

Leyi i komiti ya xithekiniki leyi nga na vutihlamuleri byo pimanyeta swiviko swa mpimanyeto wa rimba ra ntirhiso wa nkarhi wa le xikarhi (MTEF)swa tindzawulo ta rixaka na mavandla hi ku endla swibumabumelo eka Holobye wa Timali (Hi ku tirhisa Komiti ya Holobye eka Mpimanyeto (MINCOMBUD) hi mayelana na mimphakelo eka tindzawulo ta rixaka Yi endlwile hi vayimeri vo huma eka tindzawulo ta mfumo leti hlawuriweke.

XANA VUTIRHELI BYA TIHOFISI BYI LULAMISA NJHANI MPIMANYETO?

Tindzawulo ta rixaka na ta swifundzakulu na mavandla swi fambisa maendlelo ya swona ya le ndzeni ku lulamisa swiviko swa mpimanyeto wa ntirhiso wa mali hi ku fambisana na

swilaveko leswi andlariweke eka swiletelo swa mpimanyeto na ku ya hi mikunguhato ya vona ya switirateji na makungu man'wana- leyi tivisiwaka hi Swiviko swi endlwiwa eka Rimba ra Veka eka Xiyimo Xosungula Mpimanyeto wa NDP, MTSF na DPME! NT (PF, IGR, BO) yi nghenelerisa mavandla lawa eka mikanelo ya mitirho ya tlawa /matiko lama mimbuyelo ya vona ku nga swingheniso swa Timali ta Tiko laha tiforamu to hambanahamabana leti nyikiweke mpfumelelo ti anakanyaka swiringanyeto swa MTEC.

ENDLELO RA PALAMENDE RA MTBPS

Hi mayelana na MTBPS,swiviko swi humesiwa hi Palamende eka Rimba ra Mali ra MTEF na avanyiso wa mali (DOR),vulawuri byi nga se hetisisa mpimanyeto.

KU HUMELELA YINI ENDZHAKU KA KU ANDLARIWA KA MTBPS?

Endzhaku ka ku andlariwa ka MTBPS,Komiti ya Palamende (Matirhiselo ya mali na Mali) yi endla mintshamo ya mani na mani na vakhumbheki lava faneleke. Swiviko swi kumiwa ku suka eka vakhumbheki hi nkarhi wa mintshamo ya mani na mani. Endzhakukasweswo, tikomiti ti lulamisa xiviko na ku andlala eka Huvo ya Rixaka, leyi yaka emahlweni yi langutisisa swiringanyeto swa ntirhiso wa mali na mali. Endzhaku ka 30 wa masiku ku andlariwile MTBPS,tikomiti ta mali ta Tindlu letimbirhi ti fanele ti vika hi rimba ra mali leri ringanyetiweke na tikomiti ta Mikavelo ya mali ti fanele ti vika hi avanyiso wa mali na mphakelo wa mimpfuneto eka swifundzakulu na mimfumo ya miganga. Nawumbisi lowu Hundzuluxiweke wa Avanyiso wa Mali I (DORA) wa anakanyiwa.

Follow National Treasury on the following social media platforms:

@Treasury_RSA

National Treasury RSA

National Treasury RSA

@treasuryrsa

www.treasury.gov.za